

ÇOCUK YUVASI VE AİLESİ YANINDA KALAN ÇOCUKLARDA CATELL ZEKA TESTİ SONUÇLARI

Dr. Feyza Ayşenur PAÇx
Ps. Necla Öcalanxx
Dr. Sabahat KOTxxx

ÖZET:

Erzurum Çocuk Yuvasındaki 15 çocuk, aynı özelliklere sahip 15 ilkokul çocuğu ile Cattell zeka testi ile karşılaştırılmış, yuva çocuklarının zeka skorlarının daha düşük olduğu görülmüştür.

GİRİŞ:

Yuva çocuklarının ailesi ile birlikte yaşayan çocuklara göre ciddi organik, psikolojik sekellere sahip olabileceği gösterilmiştir(3). İki, üç yaş öncesinde aile ortamından mahrum kalmış çocuklarda şefkatsizlik karakterinin oluştuğuna dair bulgular vardır. Bu çocuklarda maternal mahrumiyet sendromu gelişir. Marasmustan zeka geriliği ve psikopatolojiye varan sekeller oluşabilmektedir(5).

Bu çalışmada Erzurum Çocuk Yuvası ile bir ilkokuldan aynı yaş grurubu ve aynı özelliklere sahip çocuklar Cattell zeka testi ile karşılaştırılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM:

Erzurum Çocuk Yuvasında en az üç yıldır kalan, bebeklik döneminde yuvaya bırakılmış, anne babanın hayatta olmadığı veya aileleri tarafından aranıp görülme-
meyen 9-11 yaş gurubu 15 çocuk ile, yine aynı yaş gurubunda, yuvaya yakın bir ilkokulda okuyan, ailevi problemi olmayan, anne ve babası hayatta, düşük sosyo-ekono k düzeyden 15 çocuk Cattell testi uygulanarak karşılaştırılmıştır.

x Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağ. ve Haşt. Yrd. Doçenti

xx Erzurum Sigorta Hastanesi Psikologu

xxx Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı

Her iki grup çocukların fizik muayenelerinde organik bir patoloji bulunmamıştır. Testler çocuklara saat 9-11 arası özel test odasında uygulanmıştır. Objektif kişilik ve özellik testlerinden biri olan Cattell çocuklarda 6-12 yaş arasında kişilik özelliklerini analitik olarak değerlendiren 12 faktörlü bir testtir (2,4). Bu testin skorları şöyledir:

70 ve altı: Defektif, 90-109: Normal
70-79 : Sınırdan 110-119: Normal üstü
80-89 : Normalaltı 120-129: Süper, 130 ve üstü: Çok süper

BULGULAR :

Yuva çocuklarının yaş, aldığı puan ve test skorları Tablo 1 de gösterilmiştir.

Tablo 1: Yuva çocuklarının yaş, Cattell puanı ve skoru.

Çocuk No.	Yaş	Puan	Skor
1	10y 10 ay	24	100
2	9y 3 ay	25	110
3	9y 8 ay	21	95
4	9y 7 ay	17	79
5	9y 2 ay	16	81
6	11y 2 ay	23	87
7	11y 2 ay	22	84
8	10 y 8 ay	12	50
9	10y 7 ay	17	71
10	10y 7 ay	20	84
11	11y 1 ay	28	108
12	10y 10 ay	26	96
13	10y 10 ay	23	87
14	10y 11 ay	25	96
15	10y 4 ay	19	81

Ailesi ile birlikte yaşayan çocukların aynı parametreleri ise Tablo 2 de gösterilmiştir.

Tablo 2: Ailesi ile birlikte yaşayan çocukların Cattell puanı, skoru ve yaşı.

Çocuk No.	Yaş	Puan	skoru
1	8y 11 ay	20	98
2	10y 7 ay	23	89
3	10y 4 ay	18	76
4	10y 5 ay	26	105
5	9y 7 ay	22	98
6	10y 3 ay	18	76
7	10y 6 ay	26	105
8	10y 7 ay	27	109
9	10y 10 ay	22	84
10	10y 7 ay	26	105
11	10y 3 ay	21	84
13	9 y 9 ay	21	90
14	9 y 6 ay	17	77
15	9y 11 ay	16	73

Her iki gurubun zeka guruplamaları Tablo 3 te özetlenmiştir:

Tablo 3: İki gurubun test skorlarına göre gurupları.

Zeka gurubu	Yuva	Aile
Normal	6	8
Normal altı	6	3
Sınırdaki ZG	2	4
Defektif	1	—

TARTIŞMA :

Çocuğun psikososyal gelişmesinde çevresinin önemli büyüktür. Emosyonel büyüme ve gelişme çocuğun kendisi için çok büyük önemi ve anlamı bulunan kişilerle hissi ilişki kurma yeteneğine tabidir. Emosyonel büyüme ve gelişmede en erken temel faktörler ebeveynle olan ilişkilidir(6).

Yuva çocuklarında ebeveyn-çocuk ilişkisi olmadığı için çocukların emosyonel ve zihinsel gelişmeleri geri kalabilmektedir. Bu çocuklarda maternal mahrumiyet sendromu diye adlandırılan bir tablo gelişir. İletişim kurmada güçlük, arzu edilme- yen davranış şekilleri, toplumsal kurallara uyamama, öğrenmede güçlük ortaya çıkar. Zeka geriliği ve psikopatolojiye kadar varan sekeller oluşabilir (1,5).

15 yuva çocuğuna uygulanan Cattell testi sonucunda bir çocukta defektif zeka, iki çocukta sınırdaki, altı çocukta donuk zeka olmak üzere 9 çocukta zeka

skorları normalden düşük tesbit edilmiş, ancak 6 çocukta normal zeka belirlenmiştir. Ebeveynleri ile birlikte yaşayan çocukların ise dördünde sınırda zeka, üçünde donuk zeka belirlenmiş olup, defektif zekaya rastlanmamıştır.

Ortak özelliklere sahip çocukların az olması nedeniyle çalışma gurup sayıları düşüktür. Yine de bu çalışmadan yuva çocuklarında zeka skorlarının ebeveynlerinin yanında yaşayan çocuklara göre daha düşük olduğu anlaşılmaktadır.

SUMMARY ; THE RESULTS OF CATTELL'S TEST IN ORPHANAGE AND PRIMARY SCHOOL CHILDREN.

15 children from Erzurum Orphanage and 15 primary school children were compared with Cattell' test. Orphanage had lower intelligence scores than primary school children.

KAYNAKLAR :

- 1- Ainsworth MDS: The devolpment of infant-mother attachment. In review of child devolpment research, BM Caldwell, HN Ricciuti, editor, vol 3, p 1, University of Chicago Press, 1973.
- 2- Benton AL, Sines JO: Psychological testing of children. In Comprehensive Textbook of Psyciatry 4. volume two, Williams and Wilkins C. Baltimore, 1985.
- 3- Green HW: Attachment disorders of infancy and early childhood. In Comprehensive Textbook of Psychiatry 4. Volume two, Williams and Wilkins C., Baltimore, 1985.
- 4- Pichot P: Psikoloji alanlarında testler. Çeviren Doç Dr. Selçuk Evrim, Anıl Yayınevi,
- 5- Rutter M: Maternal deprivation reassessed, ed. 2. Penguin books, London, 1981
- 6- Vaughan VC, Iris FL: Developmental Pediatrics, in Nelson Textbook of Pe-Pediatrics. Behrman RE, Vaughan VC, Nelson WE, 13. edition, WB Saunders Comp. Philadelphia, 1987.